



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **M. A. S. M.**, narozený dne ... (dle svého
tvrzení narozený dne ..., tedy nezletilý), státní příslušností Súdán
ve správním spise vystupující též pod jménem
I. S. H. A., narozený dne ...
státní příslušností Súdán
t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková
sídlem Balková 1, 331 65 Tis u Blatna
zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2018 č.j. KRPA-159239-21/ČJ-2018-000022-MIG

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto o jeho zajištění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále též „zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění žalobce byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

2. Žalobce ve své žalobě namítal, že ve skutečnosti je nezletilou osobou bez doprovodu; jak uvedl při právním poradenství a poté i policii v zařízení pro zajištění cizinců, jeho datum narození není ..., ale ... Žalobce uvedl, že při pochybách o věku cizince by se na něho mělo pohlížet jako na nezletilého. Zranitelnost nezletilých dětí by měla být rozhodující a převažovat nad nelegálností pobytu cizince. Dále žalobce odkázal na § 124 odst. 6 a § 174 zákona o pobytu cizinců. Podle žalobce další skutečností, kterou se žalovaný dostatečně nezabýval, je fakt, že je žalobce žadatelem o mezinárodní ochranu. Jak uvedl, byly mu sejmuty otisky prstů v Itálii, a i když chtěl požádat o mezinárodní ochranu až ve Francii, jelikož tam má známé, přijel na území Evropy za účelem požádání o mezinárodní ochranu. V České republice nemá žádné zázemí a je přirozené, že zde o mezinárodní ochranu nepožádal. Jak sám uvedl, azylové důvody má. Měl nějaké problémy v Súdánu, což vyplývá z rozhodnutí o jeho správním vyhoštění č.j. KRPA-159239-23/ČJ-2018-000022-MIG ze dne 28. 4. 2018. Podle žalobce žalovaný dále nedostatečně a nesprávně vyhodnotil nemožnost uložení mírnějších opatření. Správní orgán mohl uložit žalobci povinnost vycestovat z území. Dodal, že zvolené řešení není v souladu se zásadou *ultima ratio*, když by k zajišťování mělo docházet v situacích krajních, když bylo dostatečně odůvodněno, že jiným způsobem postupovat nelze; takový případ žalobce nepředstavuje. Žalobce sice v současné době žádnou stálou adresu nemá, přihlásil se však na ubytovně Armády spásy; je také logické, že si nemohl obstarat bydlení v České republice. Žalobce měl také možnost hlásit se osobně na policii, jak vyplývá z § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Z dosavadního chování žalobce není zjevné, že by tuto povinnost nedodržoval a nevycestoval. Žalovaný má za to, že žalobce nevycestuje, i když sám několikrát uvedl, že se v České republice už nadále nechce zdržovat. Žalobce doplnil, že se na něj vztahují důvody znemožňující vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců, neboť má za to, že by mu v případě návratu zpět do Súdánu hrozila vážná újma; jeho vycestování není možné, tudíž zajištění postrádá svůj účel. Podle žalobce žalovaný nevyhodnotil, zda v případě žalobce existuje reálný předpoklad realizace výkonu jeho vyhoštění do Súdánu. Ze strany žalovaného pak dle žalobce nedošlo k důslednému výsledku o důvodech obav žalobce z návratu na území Súdánu, protože se ani závazné stanovisko Ministerstva vnitra nemohlo podrobně zabývat důvody, které vzbuzují v žalobci obavy z návratu do země původu. Žalobce přitom do protokolu uvedl, že měl nějaké problémy v Súdánu. Žalobce závěrem s odkazem na informace Human Rights Watch uvedl, že bezpečnostní situace v Súdánu je kritická; porušování základních lidských práv je na denním pořádku; ozbrojené síly sympatizující s vládou, zejména jednotky Rapid Support Forces, útočí na civilisty a nerespektují mezinárodní humanitární právo.
3. Žalovaný ve svém vyjádření oponoval žalobě tak, že v případě žalobce byly shledány důvody pro jeho zajištění, přičemž odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Podle žalovaného nelze souhlasit s námitkou žalobce o tom, že je nezletilou osobou bez doprovodu. Žalovaný uvedl, že v době vydání napadeného rozhodnutí nic nenasvědčovalo skutečnosti, že by se jednalo o nezletilého cizince bez doprovodu. Z protokolu o podání vysvětlení ze dne 28. 4. 2018 sepsaného s žalobcem za přítomnosti tlumočnicka je zcela zřejmé, že žalobce ke své identitě uvedl, že se jmenuje M. A. S. M., nar. ..., státní příslušností Súdán, přičemž dále uvedl, že jiná jména nepoužívá a užívá pouze tuto totožnost. Po vydání rozhodnutí o zajištění ze dne 28. 4. 2018 žalobce dne 30. 4. 2018 v Zařízení pro zajištění cizinců Balková uvedl sociálnímu pracovníkovi, že se narodil ..., o

čemž byl neprodleně informován příslušný odbor orgánu sociálně-právní ochrany dětí Kralovice. Vzhledem k této skutečnosti žalovaný sepsal s žalobcem další protokol o podání vysvětlení ze dne 3. 5. 2018, z něhož vyplývá, že žalobce svou identitu nezletilého cizince bez doprovodu uvedl proto, že se chtěl dostat do Francie. V protokolu žalobce uvedl jiné jméno a datum narození, a to I. S. H. A., nar. ... Tuto identitu uvedl jako svou skutečnou identitu, pod kterou dle svého tvrzení vystupoval také v Itálii. Pokud jde o žalobcovu námitku o nedostatečném a nesprávném vyhodnocení nemožnosti uložení zvláštních opatření za účelem vycestování, žalovaný odkázal na s. 3 až 5 napadeného rozhodnutí. Co se týče námitky nedostatečného vyhodnocení existence vážné újmy hrozící žalobci, s touto žalovaný vyslovil nesouhlas. Podle žalovaného je pravdou, že žalobce v protokolu o podání vysvětlení ze dne 28. 4. 2018 uvedl, že má v Súdánu nějaký problém, o kterém nadále nechtěl hovořit; dále v protokolu o výsledku účastníka řízení ze dne 28. 4. 2018 pouze uvedl, že domů do Súdánu nechce, ale důvod pro to žádný nemá; žádnou překážku nebo důvod, který by mu znemožňoval vycestování z území České republiky, však neuvedl; dále žalobce uvedl, že v České republice nechce zůstat a že do České republiky přicestoval bez dokladu a víza. Žalovaný podotkl, že výstižně shrnul podstatné skutečnosti skutkového stavu a uvedl, které listinné důkazní prostředky jej opravňují vydat napadené rozhodnutí. Odkázal na s. 6 napadeného rozhodnutí, kde se mimo jiné zabýval otázkou možné realizovatelnosti správního vyhoštění, přičemž dospěl k závěru, že neexistují dlouhodobé překážky, které by znemožňovaly cizince vyhostit; v době vydání napadeného rozhodnutí neexistovala tedy žádná trvalá překážka bránící vycestování cizince, a proto bylo ve spojení s výše uvedeným přistoupeno k vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný dodal, že otázkou existence vážné újmy se žalovaný zabýval v řízení o správním vyhoštění, přičemž dne 28. 4. 2018 žalovaný obdržel od příslušného orgánu Ministerstva vnitra závazné stanovisko k možnosti vycestování žalobce, ve kterém je jasně uvedeno, že jeho vycestování do Súdánu je možné. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

4. Soud o věci samé rozhodl bez jednání v souladu s § 172 odst. 5 větou druhou zákona o pobytu cizinců, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil, žalobce nenavrhл nařízení jednání ve lhůtě 5 dnů od podání žaloby a soud neshledal nezbytným nařízení jednání o věci samé.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále též „s.ř.s.“/), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
6. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 27. 4. 2018 vykonávala policejní hlídka hlídkovou činnost ve svěřeném úseku v Praze 1. Hlídka se cca v 15.30 hodin rozhodla zkontrolovat skupinku osob (tzv. feťáků), která se povalovala na trávníku ve Vrchlického sadech. Hlídka všechny osoby vyzvala k prokázání totožnosti. Sedm osob české národnosti výzvu uposlechlo – tyto předložily svoje občanské průkazy nebo svoje údaje nadiktovaly. Mezi nimi ležel také žalobce, který u sebe žádný doklad totožnosti neměl, česky nemluvil a s hlídkou se dorozumíval pouze lámanou angličtinou. Ke svojí osobě uvedl, že se jmenuje M. A., nar. ..., státní příslušností Súdán. Při výzvě k podání vysvětlení pak lámanou

angličtinou sdělil, že je ze Súdánu z města „Mabrucha“; do Evropy přijel cca před sedmi dny, a to lodí do Itálie; odtud měl jet kamionem do České republiky; neví, kudy. Zda se po cestě zastavoval nebo pobýval i v jiných státech, nedokázal zodpovědět. K přepravě hlídce nic jiného neřekl, zejména s ohledem na jeho špatnou znalost angličtiny; pouze dodal, že je v České republice asi 3 dny a chce dál do Evropy. Kam přesně, neuvedl. Žalobce byl policejní hlídkou zajištěn. Při podání vysvětlení dne 28. 4. 2018 žalobce žalovanému mimo jiné uvedl, že souhlasí s tlumočením přítomného tlumočníka do arabského jazyka a rozumí jeho překladu. K dotazu na svoji totožnost uvedl, že se jmenuje M. A. S. M., narodil se dne ... v Súdánu, jiné státní občanství nemá. Jiná jména nepoužívá, užívá pouze tuto totožnost. Přicestoval na lodi, a to z Libye do Itálie, bylo to načerno a na lodi bylo 130 lidí. Za cestu zaplatil 2.000 USD převaděči. V Itálii loď přistála a žalobce byl dán do nějakého tábora. Otisky prstů v Itálii dával, a to všech prstů. O azyl tam nežádal. Z tábora odešel, a to z důvodu, že cílem jeho cesty je Francie. V Itálii přistál v září 2017, z Itálie odcestoval v prosinci 2017, pak cestoval do Belgie, kde byl od ledna 2018. O azyl tam také nežádal. Spal, kde se dalo, a policie ho tam nekontrolovala. Cestovní doklad ani vízum nemá a ani jej nikdy neměl. Do České republiky přicestoval z Belgie, a to nákladním autem čtyři dny zpět, tedy 24. 4. 2018. Spletl se, nechtěl cestovat do České republiky, ale do Francie. Na nákladním autě se schoval, a to načerno, řidič o něm nevěděl. V Praze spal na ubytovně pro bezdomovce. Doklady neměl žádné, jen jim řekl, jak se jmenuje, a byl ubytován na noc. V České republice je poprvé v životě, ani netuší, co je to za stát. Chce do Francie, a to z důvodu, že právě tam chce podat žádost o azyl. Nikoho tam nezná, tedy jen nějaké kamarády. Nikoho z rodiny v Evropě nemá. Je svobodný a bezdětný, rodiče žijí v Súdánu, tedy jen matka a bratr, otec je po smrti. K dotazu, za jakým účelem cestoval do EU a do jaké země, uvedl, že pro to nemá důvod; vlastně má nějaký problém v Súdánu, ale nechce o tom nic říkat. Na otázku, proč nepodal žádost o azyl v Itálii, odpověděl, že nevěděl, že se tam dá žádat o azyl. Otisky prstů dával jenom v Itálii. Tam nedostal ani žádné dokumenty či doklady; podle italské policie se měl zdržovat v tom táboře. K dalším dotazům odpověděl, že nikdy a nikde na území Evropské unie nežádal o udělení mezinárodní ochrany. Nežádal a ani nechce žádat o azyl v České republice. Doma má matku a bratra, peníze na další pobyt nemá. Na území Evropské unie ani České republiky nemá žádné rodinné příslušníky. Nemá žádnou adresu, a to nikde v Evropské unii. K dotazu na nejvyšší dosažené vzdělání odpověděl, že má pouze třetí třídu a neovládá psaní. Je muslim, v České republice nemá kde bydlet, nemá peníze ani adresu. Nemá mu známa žádná překážka nebo důvod, který by mu znemožňoval vycestování z území České republiky. V České republice zůstat nechce. Žalobci bylo následně oznámeno zahájení správního řízení ve věci správního vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1., 2. zákona o pobytu cizinců. Podle závazného stanoviska Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 28. 4. 2018 č. ZS41572 vycestování žalobce do Súdánu je možné. Žalovaný následně vydal žalobou napadené rozhodnutí ze dne 28. 4. 2018 č.j. KRPA-159239-21/ČJ-2018-000022-MIG, jímž bylo rozhodnuto o žalobcově zajištění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění; doba zajištění žalobce byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

7. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
8. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění

anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.

9. Podle § 124 odst. 6 zákona o pobytu cizinců policie je oprávněna zajistit nezletilého cizince bez doprovodu, pouze je-li důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a je-li to v jeho zájmu v souladu s Úmluvou o právech dítěte. V případě důvodné pochybnosti, že jde o nezletilého cizince bez doprovodu, je policie oprávněna cizince zajistit z důvodů uvedených v odstavci 1 do doby, než je zjištěn jeho skutečný věk. Policie zahájí úkony ke zjištění věku nezletilého cizince bez doprovodu bezodkladně po jeho zajištění.
10. V § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je stanoveno: „*Zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“)* je a) *povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“)* cizincem, kterému je *zvláštní opatření za účelem vycestování* uloženo; *peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.*“
11. Podle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců o druhu a způsobu výkonu zvláštního opatření za účelem vycestování rozhoduje policie. Při rozhodování o uložení zvláštního opatření policie zkoumá, zda jeho uložení neohrozí výkon správního vyhoštění, a přihlíží k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.
12. Žalobce ve své stěžejní námitce tvrdil, že je nezletilou osobou bez doprovodu, neboť se narodil dne ..., nikoliv dne ..., jak uvedl žalovaný.
13. Soud uvádí, že pokud by se žalobce skutečně narodil dne ..., jak tvrdil v žalobě, žalobce by v době vydání napadeného rozhodnutí nedosáhl 18 let věku, a tudíž by se na něj vztahovalo pravidlo obsažené v § 124 odst. 6 zákona o pobytu cizinců (tedy přísnější podmínky pro jeho zajištění). Žalobce ovšem jak policejní hlídce k její výzvě dne 27. 4. 2018, tak i žalovanému při podání vysvětlení ze dne 28. 4. 2018 tvrdil, že se narodil dne ... Při podání vysvětlení dne 28. 4. 2018 pak žalobce mimo jiné uvedl, že se jmenuje M. A. S. M. a že neužívá jiná jména (používá pouze tuto totožnost). Jak vyplývá ze správního spisu, až dva dny po vydání žalobou napadeného rozhodnutí (dne 30. 4. 2018) žalobce v Zařízení pro zajištění cizinců Balková sociálnímu pracovníkovi uvedl, že v dokumentech má špatné datum narození a že se narodil dne ...

14. Z uvedeného je zřejmé, že žalobce poprvé začal tvrdit, že je nezletilou osobou, až dva dny po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Rozhodování o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je však ovládáno zásadou dle § 75 odst. 1 s.ř.s., kde je stanoveno, že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. V době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (ke dni 28. 4. 2018) nic nenasvědčovalo tomu, že by žalobce měl být nezletilým cizincem bez doprovodu, pročez nelze než uzavřít, že v daném případě žalovaný nemohl aplikovat ust. § 124 odst. 6 zákona o pobytu cizinců týkající se možnosti zajištění nezletilých cizinců bez doprovodu. Jelikož v době rozhodování správního orgánu žádné pochybnosti o věku žalobce (resp. pochybnosti o skutečnosti, že žalobce je osobou zletilou) nebyly a ani zjevně nemohly být dány, dle závěru soudu se nemůže uplatnit ani žalobcem poukazovaná zásada, že v pochybnostech o věku cizince by se na něho mělo nahlížet jako na nezletilého.
15. Je pravdou, že zásada dle § 75 odst. 1 s.ř.s. neplatí bezvýjimečně, neboť existují případy, kdy dochází k jejímu prolomení (srov. příkladný výčet těchto situací uvedený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017 č.j. 7 Afs 299/2016-25, odst. [20]). Zdejší soud však v posuzovaném případě neshledal naplnění natolik výjimečných okolností, aby dospěl k závěru o nezbytnosti prolomení této zásady zakotvené v § 75 odst. 1 s.ř.s. Přitom ani sám žalobce nikterak neuvedl, proč by právě na jeho případ měla dopadnout některá z výjimek z obecného pravidla, a nikoli sama tato základní zásada přezkumu správních rozhodnutí, jejíž porušení bez nastání některého z oněch výjimečných důvodů zakládá nezákonnost rozhodnutí krajského soudu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 4. 2011 č. j. 6 Ads 122/2010 - 178 či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008 č. j. 8 Afs 32/2008 - 59).
16. Z uvedených důvodů tato žalobní námitka nemůže obstát. Zdejší soud navíc podotýká, že ze správního spisu vyplývá, že poté, co žalobce sociálnímu pracovníkovi v detenčním zařízení uvedl, že se narodil dne ... (tedy má být nezletilým), žalobce žalovanému podal vysvětlení, jež je zaznamenáno v protokole žalovaného ze dne 3. 5. 2018 č.j. KRPA-159239-36/ČJ-2018-000022-MIG. Žalobce zde k dotazu žalovaného uvedl, že se jmenuje I. S. H. A., nar. ..., státní příslušností Súdán. K dotazu, zda užívá i jiná jména, odpověděl záporně. Na otázku, proč sociálnímu pracovníkovi v Zařízení pro zajištění cizinců Balková dne 30. 4. 2018 lhal, že se narodil dne ..., odpověděl, že lhal, aby se dostal do Francie. Totéž (tedy že lhal, aby se dostal do Francie) pak uvedl k dotazu žalovaného: „Proč jste uvedl v ZZC Balková dne 2. 5. 2018 sociální pracovníci, že jste v Itálii evidován pod jinou identitou než v České republice, když jste v protokolu o podání vysvětlení pod č.l. KRPA-159239-13/ČJ-2018-000022 ze dne 28. 4. 2018 a v protokolu o výsledku účastníka správního řízení pod č.j. KRPA-159239-15/ČJ-2018-000022 ze dne 28. 4. 2018 tvrdil, že jiná jména nepoužíváte a užíváte pouze tuto totožnost?“. Žalobce pak výslovně potvrdil, že v Itálii byl pod identitou: I. S. H. A., nar. ..., státní příslušností Súdán, což je jeho pravá identita. Z uvedeného vyplývá, že žalobce ještě před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí dosáhl x let věku, neboť se narodil dne ... I kdyby tedy v posuzovaném případě čistě teoreticky mělo dojít k prolomení zásady přezkumu napadeného rozhodnutí podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), námitka žalobce by musela být posouzena jako nedůvodná, a tedy ani v takovém případě by se na žalobce jakožto zletilou osobu nemohlo uplatnit pravidlo stanovené v § 124 odst. 6 zákona o pobytu cizinců. Ze všech shora uvedených důvodů zdejší soud považuje tuto žalobcovu námitku za nedůvodnou a účelovou.

17. Pokud jde o žalobcem odkazovanou možnost uložení zvláštních opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců, žalovaný na s. 3 napadeného rozhodnutí k této otázce mimo jiné uvedl: „[Z] předešlého jednání cizince a zejména ze situace, která předcházela jeho zajištění, je zřejmé, že v tomto případě existuje nebezpečí, že cizinec zmaří výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť jeho předešlé jednání demonstruje to, co si myslíte o právním pořádku České republiky a potažmo pořádku smluvních států. Pokud se cizinec dopouští jednání, které sám do protokolu o výsledku popsal, a to zejména ty skutečnosti, že do Evropy přicestoval za pomoci převaděče na lodi za úplatu 2.000 dolarů, a to bez cestovního dokladu či víza.... Následně byl v Itálii umístěn do tábora pro cizince a věděl, že se tam má zdržovat. Přesto tak neučinil a v prosinci odcestoval do Belgie. V Itálii nepožádal o azyl a tak ani v žádném jiném smluvním státě EU. I když k tomuto měl opakovaně možnost. Dále z Itálie vycestoval, a to opět neoprávněně a bez cestovního dokladu a víza do Belgie, kde se dále zdržoval. Dne 24. 4. 2018 dle jeho vyjádření přicestoval ve skrytu nákladního auta z Belgie do ČR, i když sem cestovat nechtěl. Cizinec uvedl, že jeho cílem cesty je Francie, kde teprve chce podat žádost o azyl. Z důvodu, že tam má kamarády. Cizinec tedy putuje po smluvních státech, kdy jeho totožnost není prokazatelná a lze pouze konstatovat, že cizinec je neznámé totožnosti. Cizinec ke své totožnosti nejdříve uvedl, že je A. M., nar. ..., pak při sepisování protokolu o podání vysvětlení uvedl, že se jmenuje M. A. S. M., nar. ... Dle názoru správního orgánu je na místě zamezit takovému jednání. Nelze akceptovat to, že cizinec bez totožnosti a potřebných dokumentů bude putovat po smluvních státech a následně pak po České republice, aniž by k tomu byl oprávněn. Rovněž cizinec nemá žádné finanční prostředky, nemá ani žádnou stálou adresu v ČR a také ve smluvních státech EU. Na základě výše uvedených skutečností je zřejmé, že cizinec opovrhne zákony České republiky, dopouští se jejich porušování. Správní orgán uvádí, že v případě, že by nebyl účastník řízení dne 27. 4. 2018 hlídkou policie zajištěn, nadále by se dopouštěl protiprávního jednání, neboť z jeho jednání je zcela zřejmé, že neměl žádnou snahu o legalizaci pobytu na území a vycestování z území. Cizinec nebyl požádat o legalizaci pobytu žádný příslušný správní orgán. Navíc v současné době nemá na území povolen žádný pobytový status, nemá hlášenou žádnou pobytovou a doručovací adresu na území. Nemá žádný doklad, který by potvrdil jeho totožnost. Jak cizinec v protokolu sám uvedl, nemá žádnou finanční hotovost pro pobyt a vycestování z území, nemá peníze na složení finanční záruky (kauce). Sám cizinec však pro legalizaci pobytu na území ČR nepodnikl žádné kroky. Přicestoval ve skrytu nákladního auta. Na základě shora uvedených skutečností přistoupil správní orgán k zajištění cizince podle citovaného ustanovení zákona č. 326/1999 Sb., a to z toho důvodu, že při svém pobytu na území České republiky jednal v rozporu s morálními normami a chráněnými zájmy, které deklaruje zákon č. 326/1999 Sb. Po zhodnocení popsaného skutkového stavu dospěl správní orgán k závěru, že je dostatečně odůvodněn závěr pro vydání rozhodnutí o zajištění, neboť z prokázaného jednání by mírnější donucovací opatření nebyla účinná a uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zák. č. 326/1999 Sb. je z hlediska jednání účastníka správního řízení nedostačující.“
18. Zdejší soud se s citovaným hodnocením žalovaného plně ztotožňuje a podotýká, že žalovaný v daném případě postupoval zcela v souladu s § 123b odst. 3 větou druhou zákona o pobytu cizinců, kde je stanoveno, že při rozhodování o uložení zvláštního opatření policie zkoumá, zda jeho uložení neohrozí výkon správního vyhoštění, a přihlíží k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Podle závěru soudu by v případě uložení zvláštního opatření za účelem vycestování namísto vydání

rozhodnutí o zajištění žalobce došlo k ohrožení výkonu správního vyhoštění, a to s ohledem na shora popsané opakované protiprávní jednání žalobce. Z uvedených důvodů nepřipadalo v úvahu uložení žádného zvláštního opatření za účelem vycestování, tedy ani žalobcem odkazovaných zvláštních opatření ve smyslu § 123b odst. 1 písm. a) a c) zákona o pobytu cizinců.

19. Pokud žalobce v žalobě dále namítal, že je žadatelem o mezinárodní ochranu, soud k tomu uvádí, že toto tvrzení nemá oporu ve správním spise. Žalobce totiž při podání vysvětlení žalovanému dne 28. 4. 2018 uvedl, že v Itálii, v Belgii ani v České republice (resp. nikdy a nikde v Evropské unii) nepodal žádost o azyl. Skutečnost, že by žalobce přesto v některém ze států Evropské unie požádal o mezinárodní ochranu, pak nevyplývá ze správního spisu, přičemž žalobce toto tvrzení obsažené v žalobě nikterak nespecifikoval ani nedoložil. Ani tato námitka proto nemůže obstát.
20. Žalobce dále namítal, že se na něj vztahují důvody znemožňující vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců, neboť by mu v případě návratu do Súdánu hrozila vážná újma. Podle žalobce je bezpečnostní situace v Súdánu kritická; porušování základních lidských práv je na denním pořádku; ozbrojené síly sympatizující s vládou, zejména jednotky Rapid Support Forces, útočí na civilisty a nerespektují mezinárodní humanitární právo.
21. V § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců je stanoveno:
„(1) Vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
(2) Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“
22. Realizovatelnost správního vyhoštění je nezbytnou podmínkou zajištění dle § 124 zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti lze odkázat na závěry, k nimž dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 23. 11. 2011 č.j. 7 As 79/2010-150 (odst. 33. a 34.), publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS: *„Správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona o pobytu cizinců možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“*
23. Jak je uvedeno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2016 č.j. 10 Azs 275/2015-40, správní orgán se *„musí zabývat mj. i v řízení o zajištění cizince podle § 124*

zákona o pobytu cizinců možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. Pokud správní orgán po předběžném zhodnocení všech jemu známých skutečností, jež by mohly vylučovat správní vyhoštění, vycestování či předání cizince, dospěje k závěru, že správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince je i přes tyto skutečnosti alespoň potenciálně možné, je oprávněn rozhodnout o zajištění cizince.“

24. V daném případě soud dospěl k závěru, že žalobce při podání vysvětlení před žalovaným neuvedl žádnou skutečnost, z níž by pro něho plynula hrozící vážná újma ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Žalobce při podání vysvětlení dne 28. 4. 2018 k dotazu žalovaného, za jakým účelem cestoval do Evropské unie, pouze odpověděl: „*Nemám pro to důvod. Vlastně mám nějaký problém v Súdánu, ale nechci o tom nic říkat.*“. Jakoukoliv okolnost, z níž by vyplývalo, že by žalobci hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, ostatně žalobce nezmínil ani v žalobě, kde toliko poukazoval na obecné nešvary panující v Súdánu. Žalovaný se pak s touto otázkou vypořádal na s. 6 napadeného rozhodnutí následovně: „*Z běžné praxe je správnímu orgánu známo, že v případě cizince existuje reálný předpoklad realizace výkonu jeho vyhoštění z území členských států Evropské unie, a to ve stanovené době trvání zajištění, neboť v daném případě neexistuje překážka trvalejší povahy, která by zabráňovala cizince z území členských států vyhostit. Správní orgán v této věci hodnotil nashromážděné materiály, které si z moci úřední opatřil, a zároveň vycházel ze skutečností sdělených v protokolu o vyjádření účastníka správního řízení ze dne 28. 4. 2018, ve kterém cizinec neuvedl žádnou trvalou překážku, která by mu bránila ve vycestování z České republiky zpět na území domovského státu, a tím je v jeho případě Súdán. Rovněž si správní orgán v rámci řízení vyžádal od MV ČR OAMP závazné stanovisko k možnosti vycestování cizince zpět do domovského státu, kdy dne 28. 4. 2018 správní orgán závazné stanovisko obdržel a dle závazného stanoviska č. ZS41572 je vycestování cizince do Súdánu možné. Jiné skutečnosti, které by nasvědčovaly, že výkon vyhoštění nebude moci být realizován, doposud nebyly zjištěny.*“ Toto hodnocení provedené žalovaným zdejší soud považuje za dostatečné a důkladné, protože nelze přisvědčit žalobcově námitce o nedostatečném odůvodnění napadeného rozhodnutí. Soud podotýká, že se se shora citovaným hodnocením žalovaného plně ztotožňuje.
25. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2016 č.j. 4 Azs 250/2015-51: „*Stěžovatel v průběhu správního řízení zmínil, že Irák opustil v důsledku tamního válečného konfliktu a dále ze strachu před šíitskými milicemi, neboť je sunnita, neuvedl však žádné konkrétní okolnosti nasvědčující tomu, že by právě jemu hrozila vážná újma ve smyslu § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neuvedl, že by bydlel v lokalitě, o které je obecně známo, že je přímo zasažena tamním válečným konfliktem, či je ovládána tzv. Islámským státem a z jakého důvodu či jakým způsobem je touto situací osobně zasažen tak, že by právě jemu hrozila vážná újma, na niž pamatuje výše již citované ustanovení zákona o pobytu cizinců. Takovéto skutečnosti stěžovatel navíc neuvedl ani v žalobě či v kasační stížnosti stejně jako neuvedl v žádném z těchto podání nic bližšího o svých obavách z chování šíitských milicí; o těchto obavách se již vůbec nezmínil. V řízení přitom nevyšly najevo a žalovanému při vydání rozhodnutí nebyly známy žádné skutečnosti vylučující správní vyhoštění stěžovatele. Závěr žalovaného uvedený v odůvodnění jeho rozhodnutí (že jím zjištěné skutečnosti nenasvědčují jakékoliv překážce vydání rozhodnutí o správním vyhoštění a vycestování cizince z území České republiky a jiné skutečnosti, které by nasvědčovaly, že výkon správního vyhoštění nebude moci*

být realizován, doposud nebyly zjištěny) je proto zcela správný. Námitka stěžovatele o nepodloženosti úsudku žalovaného, že vyhoštění stěžovatele do Iráku nebrání některý z důvodů vylučujících vycestování uvedený v § 179 odst. 2 písm. b) či c) zákona o pobytu cizinců, je tudíž nedůvodná.

Argumentaci stěžovatele, že existence reálného předpokladu pro vyhoštění představuje jednu z podmínek zajištění cizince za účelem správního vyhoštění lze v obecné rovině přisvědčit. Vždy je však třeba mít na zřeteli smysl řízení o zajištění cizince, jímž není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován. Předmětem tohoto řízení je zajištění cizince, nikoli rozhodnutí o jeho správním vyhoštění. Zároveň je třeba zohlednit, že celkově může zajištění podle § 27 zákona o Policii ČR trvat nanejvýš 48 hodin od okamžiku omezení osobní svobody. Do té doby tedy musí být vydáno a cizinci doručeno rozhodnutí o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění podle § 124 zákona o pobytu cizinců. Žalovaný tak má velmi krátký časový interval k tomu, aby učinil veškeré potřebné úkony a případně vydal rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění. Možné překážky správního vyhoštění, proto musí být zřejmé a správní orgán se jimi při rozhodování o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění zabývá a posuzuje je pouze předběžně a subsidiárně. V posuzované věci však žalovaný nezjistil a v řízení nevyšla najevo žádná skutečnost znemožňující realizaci správního vyhoštění stěžovatele.

K výtkám stěžovatele, které se týkají této otázky, Nejvyšší správní soud uvádí, že dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu lze v zásadě cizince zajistit dle ustanovení § 124 zákona o pobytu cizinců jen tehdy, je-li výkon správního vyhoštění alespoň potenciálně možný (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 – 61, resp. též rozsudek ze dne 19. 1. 2011, č. j. 1 As 1/2011 – 80). Z toho však nelze dovozovat, že je nutné postavit najisto, že vyhoštění cizince zajišťovaného podle uvedeného ustanovení bude skutečně realizováno. Postačí závěr o potencialitě vyhoštění. Ostatně, jak již bylo jednou zdůrazněno, rozhodnutí o zajištění cizince je rozhodnutím přijímaným správním orgánem v časové tísní, striktní lhůty jsou od 1. 1. 2011 stanoveny také pro soudní přezkum takového rozhodnutí. Je tedy zřejmé, že ani správní orgán, ani soud nemají v těchto řízeních prostor k podrobnějšímu posouzení dané otázky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 1 As 72/2011 – 75).“

26. Shora citovaný rozsudek se sice týkal státního příslušníka Iráku, nikoliv Súdánu, jeho závěry jsou však dle zdejšího soudu do značné míry použitelné i v posuzovaném případě, v němž žalobce uplatnil podobně jako v případě, o němž pojednává shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Azs 250/2015-51, ryze obecná tvrzení, a to navíc pouze v žalobě. Před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí se toliko omezil na konstatování toho, že v Súdánu má nějaký problém, zároveň však uvedl, že o něm nechce nic říkat. Z žádného tvrzení žalobce (ani před žalovaným, ani v řízení před soudem) tak neplyne závěr o existenci skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Soud podotýká, že existenci skutečného nebezpečí vážné újmy neshledalo ani Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, jež ve svém závazném stanovisku ze dne 28. 4. 2018 č. ZS41572 uvedlo, že vycestování žalobce do Súdánu je možné. Na okraj lze podotknout, že žalobci bylo po vydání napadeného rozhodnutí uloženo správní vyhoštění se zákazem vstupu na území členských států Evropské unie v délce jednoho roku, a to rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 4. 2018 č.j. KRPA-159239-23/ČJ-2018-000022-MIG. Zdejší soud se rovněž plně ztotožňuje se shora citovanými závěry judikatury Nejvyššího správního soudu ohledně skutečnosti, že rozhodnutí o zajištění cizince je činěno v časové

tísni, přičemž správní orgán má velmi krátký časový interval k tomu, aby učinil veškeré potřebné úkony a případně vydal rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění, a tudíž možné překážky správního vyhoštění musí být zřejmé a správní orgán se jimi při rozhodování o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění zabývá a posuzuje je pouze předběžně a subsidiárně. Žalovaný těmto požadavkům v rámci žalobou napadeného rozhodnutí dle závěru soudu plně dostál.

27. Z výše uvedených důvodů zdejší soud uzavřel, že žalovaný se jednak v žalobou napadeném rozhodnutí dostatečně zabýval otázkou možnosti realizace správního vyhoštění (pročež jeho rozhodnutí není nepřezkoumatelné), jednak tuto právní otázku posoudil správně, tedy soud souhlasí s žalovaným, že v případě žalobce nebyly k okamžiku vydání žalobou napadeného rozhodnutí (ani později) zřejmé žádné důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Ani tato žalobní námitka tudíž není důvodná.
28. Ze shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
29. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 7. června 2018

JUDr. Marcela Rousková v. r.
samosoudkyně